

Helse og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Deres ref.:

Vår ref.:
09/161955/THOVS

Dato:
21.12.2009

Høring - forslag til endringer i alkohollovgivningen Bærum kommunes hørings svar

Høringsnotatets punkt 2: Maksimaltider for skjenking av alkoholholdig drikk

Bærum kommune finner ikke grunnlag for å innskrenke det kommunale selvstyret ved at maksimaltiden for skjenking av alkoholholdig drikk reduseres.

Bærum kommune anbefaler ikke høringsforslaget.

Høringsnotatets punkt 3: Kontroll- og reaksjonsbestemmelsene – en gjennomgang av dagens regelverk, alternative forslag og vurderingen av disse

Til punkt 3.3.1

Bærum kommune er kjent med at ansatte på skjenkesteder ved flere anledninger har opplyst at de ikke vet hvem som er ansvarshavende ved stedet, når kontrollørene legitimerer seg og ber om å få snakke med denne, jf. alkoholforskriften § 9-5, 2. ledd. Alle ansatte skal være kjent med hvem styrer og stedfortreder er, og kommunen mener det er positivt hvis dette tydeliggjøres i regelverket. Bærum kommune anbefaler at begrepet styrer/stedfortreder tas inn i lovbestemmelsen, da det å være myndighetenes kontaktperson ved kontroller faller innenfor styrer og stedfortreders ansvarsområde.

Til punkt 3.6

Departementet har etter en vurdering kommet til at politiet ikke bør ha veto rett med hensyn til om nye skjenkesteder bør opprettes.

Bærum kommune anbefaler departementets konklusjon. Kommunen viser til at politiet er lovpålagt høringsinstans ved alle nye bevillingssøknader, og her har en god mulighet til å redegjøre grundig for sitt syn, spesielt hvis de har innsigelser. Politiet har også mulighet til på visse vilkår å stenge et skjenkested med umiddelbar virkning, jf. alkoholloven § 1-8a. Videre mener Bærum kommune det er viktig å ivareta lokalpolitiske hensyn vedrørende etablering av skjenkesteder.

Til punkt 3.7

Departementet ber om tilbakemelding på om det er hensiktsmessig å innføre en frivillig, midlertidig prøveordning, der skjenkekontrollører får myndighet til å inndra salgs- og skjenkebevillinger på stedet, dersom det avdekkes alvorlige brudd på alkoholoven (skjenking til mindreårige og skjenking til åpenbart ruspåvirkede personer).

Å umiddelbart inndra en skjenkebevilning vil i praksis si at all skjenking av alkohol må opphøre, også til andre kunder ved stedet. Det fremgår ikke av høringsnotatet hvorvidt departementet ser for seg at konsumregelen (30 minutter) nevnt i punkt 2 skal gjelde ved inndragning på stedet, eller om gjestene umiddelbart må avstå fra å drikke alkoholen de har kjøpt.

Bærum kommune viser til at ulike instanser har anledning til å stenge et sted umiddelbart, herunder Mattilsynet og politiet. Felles for stengningshjemlene er at fortsatt drift kan medføre fare for liv, helse eller offentlig orden.

Bærum kommune har 8 ansatte skjenkekontrollører. Disse får opplæring i alkoholovens regler før de begynner å kontrollere. Stort sett går kontrollørene sammen to og to når de er på jobb. De har instruks om å kontakte politiet hvis de observerer uhåndterlige situasjoner ved skjenkesteder.

Det er forholdsvis sjelden at kontrollørene observerer overskjenking og skjenking til mindreårige. I 2009 har det pr. oktober ikke vært avdekket noen tilfeller av skjenking til mindreårige, og kun noen få tilfeller av overskjenking.

Bærum kommune mener at det i kommunen er lite behov for å kunne inndra en skjenkebevilning umiddelbart, og viser samtidig til alkoholovens § 1-8a, som gir politiet hjemmel til å stenge et sted for inntil to dager "når det er nødvendig for å hindre forstyrrelse av offentlig ro og orden, ivareta enkeltpersoners eller allmennhetens sikkerhet eller for å avverge eller stanse lovbrudd". Kommunen er ikke kjent med at denne hjemmelen er benyttet de siste årene.

Bærum kommune vil videre påpeke at politiet har en utdannelsesbakgrunn med fokus på konfliktsituasjoner som kan oppstå når man må fatte upopulære beslutninger, samt at politiet enkelt kan tilkalle forsterkninger ved behov. Skjenkekontrollører har ingen maktmidler som kan benyttes ved eventuell umiddelbar inndragning. Man kan lett se for seg at for eksempel gjester vil reagere negativt hvis de får beskjed av skjenkekontrollører om å gi fra seg alkoholen sin fordi skjenkebevillingen er inndratt. Dette vil kanskje spesielt kunne skje hvis overskjenking er årsaken, men også hvis årsaken er at en mindreårig gjest er skjenket - når andre gjester oppfyller alderskravet og har bestilt alkoholen sin på lovlig vis.

Kommunen vil bemerke at kun inndragning av skjenkebevillingen omtales i høringsforslaget, ikke inndragning av serveringsbevillingen. Det vil i praksis si at et serveringssted med skjenkebevilning ikke må stenge på stedet. Stedet kan altså holde åpent uten å selge alkohol, selv om skjenkebevillingen inndras. Kommunen vil likevel anta at stengning ofte vil bli resultatet i praksis, da flere skjenkesteder baserer inntektene sine på alkoholsalg, og det for eksempel ikke vil lønne seg økonomisk å holde en pub åpent uten å kunne selge alkohol.

Inndragning og mulig stengning vil raskt medføre et økonomisk tap for bevillingshaver, og kommunen må i så fall være forberedt på erstatningskrav. Bærum kommune vil påpeke at det er viktig å ivareta rettssikkerhets- og kontradiksjonsprinsipper, spesielt hvis man skal fatte en så omfattende beslutning som umiddelbar inndragning av skjenkebevilling. Muligheten for erstatningskrav skiller seg lite fra dagens regler om inndragning, der vedtaket er basert på kontradiksjon og vanlige forvaltningsrettslige regler. Imidlertid mener kommunen at det er sannsynlig at feilprosenten er mindre når det kontradiktoriske prinsippet er gjennomført før et inndragningsvedtak er fattet.

Bærum kommune er også bekymret for likebehandlingsprinsippet, i og med at en eventuell umiddelbar inndragning vil være basert på det aktuelle kontrollørparets skjønn med hensyn til omstendighetene på stedet. Kommunen mener også at det er uheldig å sammenblande en skjenkekontrollørs rolle som observatør (slik det er i dag) og en eventuell rolle som utøvende myndighet (slik forslaget legger opp til).

Basert på overstående vurdering av behov og mulige problemstillinger som i liten grad er utredet i høringsnotatet, kan ikke Bærum kommune anbefale en prøveordning vedrørende umiddelbar inndragning av bevilling, som foreslått av departementet.

Høringsnotatets punkt 5: Endringer i forbudet mot auksjon for alkoholholdig drikk

Bærum kommune mener det er positivt at det finnes lovlige kanaler for omsetning av allerede innkjøpt alkohol, og anbefaler forslaget.

Høringsnotatets punkt 6: Gebyrer

Bærum kommune er enig i departementets anbefaling om at bevillingsgebyret bør følge konsumprisindeksen, med mindre man etter grundig vurdering kommer til annen konklusjon. Kommunen mener imidlertid at endringen i gebyrtakstene bør skje til et fastsatt tidspunkt, noe som vil være oversiktelig for alle parter.

Høringsnotatets punkt 8: Unntak fra tvisteloven § 1-5

Bærum kommune er positivt innstilt til høringsforslaget, da kommunen har et solid juridisk apparat som kan håndtere eventuelle søksmål. Et søksmål mot kommunen vil blant annet innebære at kommunen selv kan stille med partsrepresentant i retten som kjenner saken godt, mens når staten er saksøkt kan kommunen kun stille som vitne.

Bærum kommune anbefaler forslaget.

Med hilsen

Gro Steigum
tjenesteleder

Trine Skotte Høvset
førstekonsulent